

Náš Kýrnik

ROČNÍK IX.

číslo 1/APRÍL 2024

Informácie pre občanov obce Veľký Kýr

Vážení čitatelia!

Aktuálne vydanie nášho Kýrnik vychádza tento rok nezvyčajne až po veľkonočných sviatkoch, kedy už na každom kroku pozorujeme mimoriadne skorý nástup jari. Ako keby sa už aj príroda prispôbovala nášmu zrýchlenému spôsobu života... Veď sa len priznajme, že sa neustále niekam ponáhľame, nič nestíhame, nemáme čas na spoločné stretnutia, ani na priateľov, čo sa potom, žiaľ, odzrkadľuje na zhoršených medziľudských vzťahoch.

Prvý štvrtrok tohto roka bol z pohľadu obce celkom hektický: opätovne sme podávali žiadosti o dotáciu na rekon-

chádzajúcich 3 rokoch, napriek tomu by som sa rada poďakovala každej domácnosti, ktorá sa do triedenia odpadov riadne zapojila. Dôsledným triedením odpadov totiž každoročne prispievame k zachovaniu nezmenenej výšky nášho poplatku za komunálne odpady, čo nám závidí veľa okolitých obcí, kde sa tieto poplatky šplhajú už do závratných výšok (na porovnanie: náš poplatok TKO: 20 €; Mojzesovo, Branč, Bánov 35 €; Koliňany 45 €). Ako vidíte, triediť domový odpad sa naďalej oplatí!

Okrem vymenovaných administratívnych aktivít sa nám v januári podarilo vymeniť zatekajúcu strechu požiarnej zbrojnice na Mlynskej ulici; odstrániť dlhoročne chátrajúcu

sádu budovy, aby sme znížili jej energetickú náročnosť. Rada by som Vám dala do pozornosti rozšírenie Z-boxov spoločnosťou Packeta, pričom sme uzatvorili zmluvu aj s ďalším poskytovateľom (Slovak Parcel Service), ktorý bude zriaďovať v blízkej budúcnosti na námestí ďalšie boxy na preberanie balíkov.

Nakolko ďalšie vydanie Kýrnik vyjde až na jeseň, dovoľte mi, aby som Vás už teraz pozvala na obecný deň, ktorý sa uskutoční dňa 27. 7. 2024 – tento rok nás budú zabávať: hudobná skupina Ščamba, Peter Šrámek, DJ Dominique a Arti & Gifo.

Hovorí sa, že „v núdzi poznáš svojho priateľa“. Snažme sa preto, milí čitatelia, aby sme si napriek nášmu uponáhľanému spôsobu života našli čas aj na svojich priateľov, susedov, veď nikdy nevieme, kedy budeme potrebovať ich pomoc.

*Ing. Judita Valášková,
starostka obce*

Výmena vchodových dverí a okien na obecnom úrade

štrukciu oboch kultúrnych domov napriek tomu, že sme museli urobiť úpravy rozpočtov, predĺžiť stavebné povolenia a obstarat energetické certifikáty podľa požiadaviek novej výzvy. Podávali sme aj žiadosť o dotáciu na rekonštrukciu B pavilónu ZŠ a taktiež žiadosť o dotáciu na nové prekrytie pódia kultúrneho parku, pričom všetky tieto žiadosti úspešne prešli už doteraz administratívnymi kontrolami. Vo februári sme podávali aj žiadosť o dotáciu na Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja na obstaranie toaliet futbalového areálu (túto žiadosť máme už aj schválenú) a ďalšiu žiadosť do Enviroföndu na získanie dotácie za separovanie odpadov. Za rok 2023 sme totiž dosiahli 61,77 % úroveň separácie, čo je síce o kúsok menej ako v pred-

stavbu na Staničnej ulici; vymeniť okná a garážovú bránu v prístavbe obecného úradu a priebežne pracujeme aj na úprave nedokončeného horného poschodia prístavby úradu. V týchto priestoroch je totiž už vyše 25 rokov stavenisko – hrubá stavba so zatekajúcou šindľovou strechou, ktorú plánujeme taktiež vymeniť a zároveň aj zatepliť fa-

Modernizácia garážovej brány obecného úradu

Vianočná akadémia

Školský rok 2023/2024 v našej základnej škole

Základná škola s materskou školou v našej obci je miestom, kde sa neustále snažia, aby každý človek, ktorý sa na chode školy podieľa – či už ako žiak, učiteľ alebo rodič, cítil dôležitosť a ocenenie. Víziou školy je nielen umožniť deťom prístup k vzdelávaniu, ale najmä poskytnúť im podnetné prostredie, kde deti môžu rozvíjať svoje prirodzené nadanie a záujmy.

mlieka a mliečnych výrobkov pre naše zdravie. Počas Dňa vďačnosti sme vyjadrili vďaka za všetko dobré, čo máme v živote. Svetový deň vody sme si v škole pripomenuli projektovým vyučovaním. Žiaci sa aktívne zapojili do prezentácií, kvízov, projektov a aktivít, zameraných na ochranu vodných zdrojov a ekologické správanie.

Zapájame sa do rôznych charitatívnych akcií a dobrovoľníckych aktivít. Príkladom je naša účasť v Bielej pastelke na pomoc nevidiacim a slabozrakým či v Ponožkovom októbri, kedy sme vyzbierali teplé ponožky pre ľudí bez domova, vo Vianočnej pošte či v akcii Koľ-

kujú v reálnom živote, čo im pomáha lepšie pochopiť učivo a jeho praktické využitie. Naša škola pravidelne organizuje výchovno-vzdelávacie lyžiarsky výcvik. Predstavuje príležitosť podporovať aktívny životný štýl, poskytuje žiakom nové športové zručnosti v prírode a je zdrojom nezabudnuteľných spomienok.

V našej škole sa snažíme udržiavať ľudové tradície, ktoré sú súčasťou našej kultúry a dedičstva. Koncom októbra si pripomínáme Dušičky návštevou miestneho cintorína, pred Vianocami predviedli naši žiaci svoj talent vo vianočnej akadémii. Deti v školskom klube detí pripravili darčeky a kultúrny program v rámci Októbra – mesiaca starších či k Veľkej noci. Jednou z našich obľúbených tradícií je aj vynášanie Moreny, naši najmenší žiaci ju odprevadili na poslednej ceste k rieke Nitra v sprievode tradičných ľudových piesní.

Do konca školského roka nás čaká ešte množstvo aktivít. Okrem iných akcií sa chystáme na zápis do prvých ročníkov či na oslavy Medzinárodného dňa detí, ktoré pripravujeme v spolupráci s Obcou Veľký Kýr. Začiatkom júla otvorí svoje brány náš tradičný Letný kemp. Podrobnejšie informácie o dianí na škole priebežne aktualizujeme na Facebooku či na webovej stránke školy. Svojimi aktivitami ukazujeme, že vzdelávanie nie je len o učebniciach a hodinách, ale aj o skúsenostiach a spoločenskom zapojení. Veríme, že iba spoločným úsilím môžeme dosiahnuť najlepšie výsledky. Veríme, že práve prostredníctvom týchto aktivít sa naši žiaci stávajú nielen lepšími študentmi, ale aj lepšími ľuďmi, ktorí majú pozitívny vplyv na svoje okolie a spoločnosť ako celok.

Mgr. Kristián Kováč, riaditeľ ZŠ

Lyžiarsky výcvik

V školskom roku 2023/2024 nastúpilo do našej školy 223 žiakov, z toho 37 prvákov. Veríme, že vzdelávanie je oveľa viac ako len získavanie vedomostí. Zameriavame sa na cielavedomý rozvoj tvorivosti detí a ich sociálnych zručností. Učíme ich rešpektovať rozmanitosť, komunikovať a pracovať v tíme. Veríme, že spolupráca je kľúčom k úspechu. Preto podporujeme príležitosti pre spoluprácu medzi rodinou, školou a komunitou. Sme hrdí na bohatý kalendár našich školských a mimoškolských podujatí, ktoré ponúkajú našim žiakom možnosť rozvíjať sa nielen v edukačnom, ale aj v osobnostnom a sociálnom zmysle. Každý rok sa na našej škole odohráva množstvo rôznorodých a zaujímavých aktivít.

Aj v aktuálne prebiehajúcom školskom roku 2023/24 si s nadšením pripomíname svetové pamätné dni. Je to príležitosť pripomenúť si významné udalosti, osobnosti alebo témy, ktoré majú globálny dosah. Európsky deň jazykov sme prostredníctvom súťažných aktivít vnímali ako príležitosť na oslavu a podporu jazykovej a kultúrnej rozmanitosti v Európe. Svetový deň mlieka sme poňali ako príležitosť podporiť odvetvie poľnohospodárstva – okrem spoločnej mliečnej desiatej sme na vyučovacích hodinách debatovali o potrebe zdravého stravovania, o význame

ko lásky sa zmesť do krabice na podporu seniorov v domovoch dôchodcov alebo v Misijnom koláči, ktorého výťažok putoval na pomoc opusteným deťom v Kongu. Tieto akcie učia našich žiakov empatii, solidarite a dôležitosťi pomáhať druhým.

Poskytujeme žiakom príležitosť zapojiť sa do rôznych súťaží a olympiád. Poskytujú im príležitosť preukázať svoje schopnosti, rozvíjať ich zručnosti, čo im pomôže dosahovať úspech nielen v škole, ale aj v budúcom živote.

Naši žiaci majú možnosť zapojiť sa do 16 krúžkov podľa svojich záujmov. Okrem toho spolupracujeme s umeleckou školou Traľská. Žiaci majú možnosť objavovať svoj umelecký potenciál a rozvíjať svoje schopnosti v hudobnej a výtvarnej sfére. Tieto záujmové aktivity prispievajú k celkovému rozvoju našich žiakov.

Dôležitou súčasťou celkového vzdelávania sú aj predmetové exkurzie, ktoré umožňujú žiakom vidieť, ako sa teoretické znalosti apli-

Vítanie jari

„Všetko, čo robíme v materskej škole, robíme pre deti, pre ich spokojnosť, šťastie, radosť a ich všestranný rozvoj.“

Trieda Včielky – projekt Srdiečková škôlka

To je motto materskej školy vo Veľkom Kýre, ktorá je súčasťou základnej školy a je pod vedením zástupkyne pre MŠ Bc. Andrey Lörincovej.

Pracujeme na základe Školského vzdelávacieho programu pod názvom Hráme sa a rastieme, ktorý je zameraný na environmentálnu výchovu a dopravnú výchovu a práve v tomto duchu vychováваме a vzdelávame všetky deti po stránke kognitívnej,

Na základe týchto financií a podpory zriaďovateľa sa vybudovalo dopravné ihrisko, zakúpili sa dopravné prostriedky a edukačné pomôcky s dopravnou tematikou. Cieľom projektu Bezpečne na cestách je poznávať základné pravidlá a zásady bezpečnosti cestnej premávky a základné princípy správania sa v dopravných situáciách ako chodec, cyklista a spolujazdec. Pomocou vzdelávacích aktivít na ihrisku si deti prakticky uplatnia získané skúsenosti z oblasti dopravy, čím môžeme prispieť k zníženiu počtu dopravných nehôd zapríčinených deťmi. V máji máme naplánovanú besedu s policajťmi, ktorí oboznámia deti s pravidlami cestnej premávky dopravnými hrami a aktivitami na dopravnom ihrisku. Taktiež sa v našej materskej škole uskutočnilo zážitkové vzdelávanie pre učiteľky Nitrianskeho kraja, venované výchove k tolerancii, multikultúre a pomoci iným pod názvom „Srdiečková škôlka“ a od februára aj uskutočňujú pani učiteľky tento projekt. Je zameraný na duševné zdravie detí v materskej škole. Počas celého školského roka približujeme deťom významné dni spojené so životom detí. V novembri sme si uctili aj babičky a deduškov a krásnym programom v kultúrnom dome sme potešili srdiečka všetkých starých rodičov. Aktivitami ku Dňu jablka, mlieka sme u detí rozvinuli povedomie o správnej životospráve. Zároveň pokračujeme v projekte „Zeleninkové šialenstvo“ a venujeme sa boju proti detskej

Trieda Mravčeka

Skupina motýľov - Svetový deň vody

psychomotorickej a sociálno-emocionálnej. Plnením cieľov projektu „Malí prírodovedci po stopách prírody“ je rozvíjať environmentálne cítenie: nabádať deti vnímať krásu prírody, formovať ich správanie voči nej, pestovať správne návyky a postoje k ochrane a tvorbe životného prostredia, vytvárať kladný vzťah k okoliu a prírode. V tomto školskom roku sme sa v novembri zapojili do projektu „Zober ma von“ – „TAKE ME OUT“, ktorý spája najnovšie vyučovacie prístupy týkajúce sa outdooru. Vonkajšie vzdelávanie a hra poskytujú veľa výhod pre všetky deti. Praktické činnosti a zážitkové učenie v ranom detstve majú kľúčovú zodpovednosť za blaho detí a tento projekt im pomáha dosiahnuť tento cieľ. Deti majú z vonkajších aktivít veľkú radosť, skúmajú, experimentujú, bádajú a cez hru sa naučia veľa nového o prírode.

Nadalej pokračujeme v projekte Dopravná výchova - Bezpečne na cestách. V roku 2016 sme boli úspešní v projekte Nadácie Volkswagen Slovakia, kde získala naša MŠ finančnú podporu.

obežite. V triede predškolákov si na základe tohto projektu deti rozvíjajú pracovné a hygienické návyky, motorické zručnosti, ale v prvom rade správnu životosprávu. Zorganizovali sme v kultúrnom dome Vianočné trhy a Vianočnú besiedku, kde deti vystúpili s krásnym vianočným programom a rodičia predávali svoje vianočné výrobky. Výťažok sa použije na kúpu herných prvkov na školský dvor. V rámci Karnevalu, Dňa vody, Dňa Zeme pani učiteľky robia s deťmi rôzne edukačné aktivity, hry v triedach a aj na školskom dvore. Zapájame sa do rôznych výtvarných súťaží na témy Vesmír očami detí, Moja rodina, Knihomoľ, v ktorých boli naše deti za pomoci pani učiteľiek aj úspešné, a tak reprezentujú našu škôlku aj v širšom okolí.

Pre učiteľky tejto materskej školy sú deti tou najdôležitejšou súčasťou, a preto sa snažia každodenne rôznymi aktivitami, zážitkovým učením a pre nich atraktívnymi a neprebádanými spôsobmi priblížiť všetko to, čo ich formuje a učí v neskoršom živote uspieť tak, ako to traduje výrok „Všetko, čo naozaj potrebujem vedieť, som sa naučil v materskej škole.“ Deti sú našou budúcnosťou, takže robíme všetko preto, aby uspeli a s láskou na tieto roky s nami spomínali.

Bc. Andrea Lörincovej

OZ Kynderko je stále aktívne, deti a rodičov láka na pohyb aj umenie

Občianske združenie Kynderko funguje v našej obci už ne jeden rok. Spoluzakladateľka združenia Zita Balážiová sa neustále snaží oživovať a posilňovať spoločenský život v obci, aby sa rodiny s deťmi stretávali navzájom, budovali si vzájomné vzťahy a podporovali sa v rôznych aktivitách. Verí, že prostredníctvom akcií ako Ringató a Utekáčik môžu v Kynderku prispieť k vytvoreniu podporujúceho prostredia, kde sa všetci budú cítiť ako súčasť aktívnej a živej komunity.

Ringató Nagyker: Projekt, ktorý spája rodiny cez hudbu

Ringató Nagyker je projekt, ktorý prináša maďarské riekanky a piesne do rodinného prostredia a je určený pre deti od šiestich mesiacov až do predškolského veku, kým nenastúpia do základnej školy. „Do tejto aktivity sa často zapájajú obaja rodičia, majú dieťa na sebe a spoločne si zatancujú, zaspievajú alebo zahrajú na hudobné nástroje, samozrejme, pod dohľadom skúsenej, umelecky nadanej lektorky Hajnalky Varga,“ hovorí Zita Balážiová. Podľa nej má Ringató poskytnúť rodinám zážitok

Ringató

dý utorok o 10.30 hod. Maďarský jazyk pritom nie je podmienkou. „Ja beriem Ringató ako kurz maďarčiny. Pre tých, ktorí neovládajú tento jazyk, je to skvelá príležitosť naučiť sa ho takouto hrovou formou. Aj keď detičky ešte nevedia rozprávať, rytmus a hudba im pomáhajú získavať jazykové schopnosti,“ dodáva spoluzakladateľka Kynderka.

Utekáčik: Rodinný pohybový program

Utekáčik je ďalšou podnetnou aktivitou

pohybové a športové návyky, ktoré mu budú pomáhať viesť aktívny a zdravý život,“ hovorí Ing. Marian Batyka, autor programu. Prítomnosť rodiča je podľa neho zároveň zdrojom emocionálnej podpory pre dieťa a pomáha mu vytvoriť kladný vzťah k pohybu ako takému. Utekáčik je najmä o pohybe a o tom, ako ho zábavnou formou vnášať do života detí. Marian Batyka pri tom vždy využíva námiet nejakej známej rozprávky. Aj preto sú hodiny pre deti také zábavné a zaujímavé. A aké ďalšie benefity Ute-

káčik ešte poskytuje? Priestor na socializáciu, pohybovú všestrannosť, samostatnosť, nové zážitky a výzvy, rozvíjanie vnútornej motivácie dieťaťa, budovanie sebavedomia a mnoho ďalšieho. Ak by ste sa do projektu chceli zapojiť, stačí sledovať skupinu na Facebooku pod názvom Utekáčik/Szaladgaló, na ktorej sú zverejňované informácie o plánovaných hodinách. Tie aktuálne prebiehajú každé dva týždne v školskej telocvični. V rámci programu zorganizovali členky Kynderka aj fašiangový Utekáčik, ktorý sa stretol s veľkým úspechom. Najbližšie plánujú zorganizovať podujatie ku Dňu detí v spolupráci s obcou, školou a ďalšími organizáciami v obci.

Kynderko je okrem týchto dvoch spomínaných aktivít otvorené sporadicky aj v iné dni počas týždňa. Ochota dobrovoľníkov, prevažne mamičiek, ktoré sprístupňujú herničku, nezanikla, a preto odporúčajú záujemcom sledovať FB stránku Kynderka.

-R-

Utekáčik

a radosť z hudby a spevu a podporiť tak nielen hudobnú, ale aj všeobecnú výchovu detí.

Program tiež zahŕňa voľné hry na hudobné nástroje a rôzne tematické aktivity počas celého roka. Ringató Nagyker funguje v Kynderku na pravidelnej báze a rodičia s deťmi sem môžu chodiť kaž-

OZ Kynderko. Ide o projekt, v rámci ktorého môžu spolu cvičiť rodičia aj deti vo veku od 4 do 8 rokov. A prečo práve s rodičom? „V danom období sa u väčšiny detí vytvára celoživotný vzťah k pohybu a športu. Rodič sa vlastným pohybom stáva prvým športovým vzorom svojho dieťaťa a pomôže mu získavať prvé

Aktivita „Zdravý chrbát“ si vo Velkom Kýre našla svojich priaznivcov

Bolestami chrbta dnes trpí väčšina populácie. Sedenie v kancelárii, pred počítačom či dlhé hodiny strávené za volantom auta sú len niektoré z faktorov, ktoré prispievajú k tomuto zdravotnému problému. Vďaka iniciatíve Beáty Szárazovej sa vo Velkom Kýre objavila možnosť, ako týmto bolestiam predísť a posilniť svoju chrbticu prostredníctvom pravidelného cvičenia a aktívneho životného štýlu. Ako hovorí iniciátorka tejto myšlienky, aktivita s názvom „Zdravý chrbát“ vznikla pred dvomi rokmi, kedy ona sama mala problémy s chrbticou. „Myšlienka bola posilniť svalstvo vlastnou váhou, pretože všetci máme väčšinou sedavý spôsob života a tie chrbty bolia. Navyše som chcela trochu spestriť život v obci, podporiť kultúru a šport,“ hovorí Beáta Szárazová.

Aj preto začala organizovať cvičenia pre ženy, zamerané na uvoľnenie stuhnutej chrbtice a odstránenie bolesti chrbta, a to všetko pod dohľadom skúsenej športovej trénerky Mgr. Rasti Godálovej. Najskôr začali cvičiť mamičky, ktoré so sebou priniesli aj svoje deti, neskôr sa k cvičeniu pridali i seniorky, ktoré majú jednoduchšiu zostavu cvikov. Na základe toho sa vytvorili aj dve skupiny –

každý pondelok o 17.00 hod. cvičia seniorky a o 18.00 hod. mamičky s deťmi a ženy. Cvičenia sa financujú symbolickou sumou 3 €, pričom cestovné náklady trénerky sú sponzorované realitnou spoločnosťou Beáty Szárazovej. Sama hovorí, že ak by sa našiel väčší počet cvičiacich, cena za cvičenie by bola nižšia. Aj napriek tomu sa však teší, že si aktivita „Zdravý chrbát“ našla svojich priaznivcov. „Všetkých pozývame cvičiť do kultúrneho domu každý pondelok, stačí si priniesť karimatku, pitie a dobrú náladu.“

Keď sa minulý rok skončila sezóna, zorganizovali si pre seba malé posedenie a momentálne pripravujú celodenný

športový deň v Piešťanoch. Aj touto cestou pozývajú záujemcov prežiť tento deň v športovej atmosfére. Na programe bude nordic-walking, prechádzka či plavba loďou. Podobný deň plánujú zopakovať aj budúci rok. Okrem prospechu pre zdravie a pohodu sa účastníčky cvičenia v Kýre môžu tešiť 12. mája na zaujímavý kultúrny program. Ako prekvapenie a poctu všetkým mamičkám, vrátane tých, ktoré sa pravidelne zúčastňujú cvičení, organizátori v spolupráci s obcou pripravili na Deň matiek koncert skupiny Ludo Kuruc band, ktorá zahrá legendárne hity Karola Duchoňa. Lístky si môžete zakúpiť na OcÚ alebo u p. Beáty Szárazovej, vstupné je 10 €. Samozrejme, vítaní sú aj páni na koncerte. A aby sa nezabúdalo ani na otcov, tých čakajú v júni pri príležitosti Dňa otcov taktiež zaujímavé športové aktivity. „Máme tu krásnu cyklotrasu, tak by sme ju radi využili, spravíme si 16. júna piknik v malom kultúrnom dome, kde je zázemie v prípade nepriaznivejšieho počasia a sú tam aj sociálne zariadenia, a verím, že spoločne strávime príjemné rodinné popoludnie,“ dodáva Beáta Szárazová na záver.

-R-

Zumbu si v našej obci môžete zacvičiť dvakrát do týždňa

Zumba si pred rokmi získala množstvo fanúšikov na rôznych kontinentoch a už rok ju môžete precvičovať aj vo Velkom Kýre. S nápadom priviesť tento tanečný fitness program do obce prišla Katarína Miškovičová, ktorá predtým zumbu cvičila v Komjaticiach. A keďže po odchode cvičiteľky jej pohyb a tanec chýbali, oslovila trénera Juraja Okešho, ktorý zumbu momentálne precvičuje v obci dvakrát do týždňa. Ako taká hodina zumbu vlastne vyzerá? „Je to tanečná fitness hodina, kde ja ako inštruktor precvičujem celú hodinu,“ približuje certifikovaný tréner zumbu Juraj Okeš (na snímke).

„Začíname rozcvičkou, následne tancujeme choreografie na jednotlivé pesničky a na konci máme stretching. To je základná štruktúra hodiny.“ Ako ďalej hovorí, 80 % z hodiny sú latino rytmy, ako je salsa, reggaeton, cumbia, merengue, bachata, skratka všetko, čo sa týka latinsko-amerických tancov. Zvyšok sú rádiové hity s nádychom exotiky. Zumba teda ponúka tú správnu dávku cvičenia, ktorá je prospešná nielen pre telo, ale aj pre dušu. Na hodinách veľakrát panuje skvelá, uvoľnená atmosféra a veľmi dobrá energia, vďaka čomu chodia na zumbu aj seniorky. Pre koho je však zumba vlastne vhodná?

„Zumba fitness program je určený pre ľudí od 12 rokov. Nie

je to len tanečná hodina, ale aj fitness hodina, čiže sú tam vyslovene prvky z aerobiku, z posilňovania, rôzne drepy, výpady, výskoky... Navyše choreografie zostávajú tie isté veľmi dlhú dobu, takže ľudia majú možnosť naučiť sa tance po rytmickej stránke, naučiť sa tanečné kroky, pochopiť techniku a zdokonaľiť sa,“ vysvetľuje tréner. Má aj nejaké tipy pre začiatočníkov? Musí podľa neho človek, ktorý by chcel cvičiť zumbu, zvládať aspoň nejaké základy rytmiky? „Nemusí, pretože choreografie sa opakujú a každá jedna je zostavená zo štyroch základných celkov, ktoré sa pravidelne obmieňajú. Keď príde človek na hodinu po prvýkrát, môže byť trochu zmätený, ale na tretej hodine už tie choreografie relatívne ovláda.“ Na zumbu teda môže prísť hocikto, či už predtým tancoval, cvičil, alebo aj nie. „Zumba je vhodná pre každého, kto rád tancuje a má rád latino rytmy,“ dodáva Juraj Okeš na záver.

A kedy si zumbu vo Velkom Kýre môžete zacvičiť? Aktuálne sú to pondelky v kultúrnom dome a stredu v telocvični základnej školy. Platí sa symbolický poplatok 3,50 €/hod. Nech už je zumba aktívnou formou cvičenia a zábavy, je aj príjemným únikom od každodenného stresu a starostí. Určite ju vyskúšajte.

-R-

Komunita koniarov v našej obci (časť I.)

ESPERANZA

Plemeno: anglický plnokrvník

Farba: ryšavka Vek: 9

CHARLIE

Plemeno: anglický plnokrvník

Farba: hnedák Vek: 10

Typ: rekreačný

Jazdenie: rekreačne/v prírode

Ustajnenie: vlastné v obci

Koniar:

Benedikt Száraz

GENUINE RANGER

Plemeno: kríženec

Farba: bielo-šedá

Vek: 20

MATAKAN

Plemeno: anglický plnokrvník Farba: tmavý hnedák Vek: 10

ELIZABETH MAY AURORA

Plemeno: kríženec Farba: ryšavá Vek: 2

Typ: rekreačný

Jazdenie: rekreačne/v prírode

Ustajnenie: vlastné v obci

Koniar:

Ladislav Dojcsán

LA POME DE LA ROSE

Plemeno: anglický plnokrvník

Farba: hnedka

Vek: 4

SHELLBY

Plemeno: anglický plnokrvník Vek: 2

Farba: tmavý hnedák

Ustajnenie koní: Dostihová stajňa Línek Racing

RIVAL LOVE

Plemeno: anglický plnokrvník

Farba: hnedák

Vek: 8

Ustajnenie: vlastné v obci

Typ: závodné kone

Jazdenie: dostihové

Koniar: Maroš Peternay

Kôň je elegantné zviera s obrovskou silou, čistou dušou a veľkou trpezlivosťou a ochotou. Na človeka pôsobí upokojujúco. Chov koní je v našej obci tradíciou. Kým v minulosti boli využívané najmä na ťažké práce, v súčasnosti je to skôr na rekreáciu. Ale ani takýto moderný dôvod na držanie koňa v nás nemá vzbudiť dojem, že je to len hobby. Naopak! O zvieratá je potrebné sa starať 24/7, kone musia mať výbeh, stále dostatok vody a stajňu, príp. prístrešok. Čo však prevyšuje všetky potreby, je oddanosť a veľká láska majiteľa k zvieratú. Vo Veľkom Kýre žije takmer desiatka chovateľov koní – stručnou charakteristikou predstavujeme ich milované zvieratá!

Zostavila: Melinda Baruszová

SAMIRA

Plemeno: arabský kôň

Farba: beluš

Vek: 10

Typ: rekreačný/sút'ážny

Jazdenie: parkúr

Ustajnenie: Jazdecký klub

El Zorro Branč

Koniar: Laura Ághová

Starí páni sa aktívne podieľajú na športovom živote v obci

S dlhoročnou históriou a nezameniteľnou vášňou pre futbal sa v obci Veľký Kýr prezentuje zoskupenie známe ako Starí páni. Títo športoví nadšenci pôsobia v našej obci od počiatkov organizovaného športu, ktoré siahajú do 50. rokov minulého storočia. Aktívne sa podieľajú na správnom fungovaní športu a voľnočasových aktivitách obyvateľov obce. Podľa predsedu Starých pánov Ing. Daniela Kútha (na snímke v dolnom rade ôsmy sprava) prináša každá generácia do tejto organizácie nové vízie, vďaka čomu sa môžu neustále posúvať vpred. V krátkom rozhovore nám prezradil niečo o ich fungovaní, ale aj o budúcich plánoch.

• Starí páni sú neodmysliteľnou súčasťou obce Veľký Kýr. Akými rôznymi aktivitami sa snažíte zapájať do verejného života?

- Organizácia starých pánov organizuje každoročne viacero futbalových stretnutí na regionálnej báze, no taktiež raz ročne medzinárodné stretnutie. Okrem športu sa zapájame aj do rôznych dobročinných akcií. V súvislosti s poslednými aktivitami by som rád poukázal na vznik právnej formy a neustály apel na rozšírenie športovísk v našej obci. Ako kľúčový problém spoločnosti totiž vnímame úbytok aktívnych športovcov a nedostatok priestoru na športové aktivity hlavne mladých ľudí, ktorí nepôsobia v žiadnej športovej organizácii.

• Ako často sa stretávate a pri akých príležitostiach?

- Stretávame sa relatívne často, každý štvrtok a v nedeľu hráme zápasy medzi sebou na umelom povrchu Základnej školy v Komjaticiach. Okrem toho organizujeme zvyčajne počas sezóny od apríla do novembra zápasy s okolitými obcami ako práve Komjatice, Bánov, Bešeňov, Zemné a pod., ktoré sa hrajú zvyčajne cez víkendy. Tradičné sú hodové zápasy so starými páni

Komjatic na „hody“ v Komjaticiach a tiež u nás vo Veľkom Kýre. Dlhoročnú, generáciami udržiavanú tradíciu má u nás zápas a priateľské stretnutie s družobnou obcou Csengőd z Maďarska. Každoročne cestujeme buď my do Maďarska, alebo cestujú oni k nám. Tieto zápasy majú obrovskú pridanú hodnotu z hľadiska udržiavania vzťahov medzi našimi obcami.

• Futbal je stále populárny šport, je oň záujem aj vo vašej organizácii? Koľko máte členov?

- Počet našich aktívnych členov je aktuálne na úrovni približne 30 – 40 ľudí. Veľmi radi však medzi sebou uvítame ďalších milovníkov futbalu, ktorí majú záujem si pravidelne rekreačne zašportovať a popritom stráviť pár hodín v dobrej partii. Naše združenie a komunita skutočne funguje bez rozdielu národnosti a veku, jediným spojivkom je láska k futbalu.

• S príchodom jari máte určite naplánované nejaké zaujímavé akcie. Čo vás teda čaká najbližšie?

- Práve organizujeme zápasy do jarnej časti sezóny s okolitými obcami. Okrem bežných futbalových aktivít sa chceme zapojiť aj do zveľadovania zanedbaných športovísk obce. Z tohto dôvodu sme ako občianske združenie požiadali obec o prenajatie, resp. poskytnutie starého ihriska pri základnej škole za symbolický nájom. Naším cieľom v tomto smere je, samozrejme, v spolupráci s obcou, inštalácia závlahy a umelého osvetlenia. Toto by mohlo byť vhodným reštartom tohto rokmi zanedbaného ihriska. Vďaka tomu by sme mali možnosť pravidelne športovať doma v rodnej obci namiesto umelého ihriska v Komjaticiach a ktovie, možno príde k jeho využitiu aj širšou športovou verejnosťou.

-R-

Náš Kýrnik..., informácie pre občanov obce Veľký Kýr, vychádza 2x ročne, registrované Ministerstvom kultúry SR pod EV 5450/16, ISSN 2585-7134, vydáva - obec Veľký Kýr, Nám. sv. Jána 1, 941 07 Veľký Kýr, IČO: 00309109, telefón: +421 915 200 801, email: starostka@velkykyr.sk.

Redakcia časopisu: Ing. Judita Valašková, starostka obce – predsedníčka redakčnej rady.
Mgr. Alena Jaššová, promovaná žurnalistka – odborná mediálna poradkyňa a dozor pri komplexnom zostavení obsahu a kreatívny tvorca časopisu.
Grafika: Peter Orbán - Zoxó Press. ROČNÍK IX., číslo PRVÉ/apríl 2024, ďalšie číslo vyjde v októbri 2024.
Časopis vychádza v náklade 1000 ks, plnofarebne. Nepredajné.

Verejný defibrilátor už aj v našej obci

V dnešnom uponáhľanom svete je dôležité byť pripravený na neočakávané udalosti. Jednou z nich môže byť napríklad aj oživovanie človeka. Preto je dôležité poznať i takú pomôcku, ako je automatizovaný externý defibrilátor (AED). Ten je v obci Veľký Kýr umiestnený na priecheli veľkého kultúrneho domu od 25. marca 2024. „Ide o prístroj, ktorý dokáže v prípade núdze obnoviť zastavenú srdcovú činnosť postihnutej osoby,“ povedala starostka obce Ing. Judita Valášková. Podľa svojho výrobného čísla je toto zariadenie zaevidované v databáze Operačného strediska záchranej zdravotnej služby

SR (<https://155.sk/mapa-aed/>) a pomocou hlasových pokynov dokáže usmerňovať záchrancu. „Ľudský život sa nedá ničím nahradiť, preto si chráňme toto zariadenie, aby nám mohlo byť v prípade potreby nápomocné. Zároveň si však prajem, aby nikto z nás nemusel byť odkázaný na jeho pomoc,“ dodala starostka obce. Automatizovaný externý defibrilátor výrazne zvyšuje šance na záchranu života v prípade urgentných zdravotných situácií a minimalizuje možné neurologické následky. Preto má svoje opodstatnenie v každom meste či obci.

-R-

Már a mi községünkben is van nyilvános defibrillátor

A mai rohanó világban fontos, hogy felkészüljünk a váratlan helyzetekre. Ilyen például egy ember újraélesztése. Ezért fontos, hogy ismerjük az automatizált külső defibrillátort (AED). Ez az eszköz 2024. március 25. óta a nagykeri nagy kultúrház homlokzatán van elhelyezve. „Ez egy olyan berendezés, amely vészhelyzet esetén képes helyreállítani az érintett személy leállt szívműködését“ – mondta a község polgármestere, Valaska Judit. A készülék a sorozatszám alapján a Szlovák Mentőszolgálat operatív központjának adatbázisában (<https://155.sk/mapa-aed/>) van regisztrálva, és

hangutasításokkal képes irányítani a mentést végző személyt. „Az emberi életet semmi sem pótolhatja, ezért óvjuk meg ezt a készüléket, hogy szükség esetén segítségünkre lehessen. Ugyanakkor azt kívánom, hogy egyikünknek se legyen szüksége rá“ – tette hozzá a polgármester asszony. Az automata külső defibrillátor nagyban növeli az életmentés esélyét vészhelyzet esetén, és minimalizálja az esetleges idegrendszeri következményeket. Ezért van létjogosultsága minden városban és faluban.

-R-

Kalendár podujatí:

- 30. 04. 2024 – **Stavanie mája** a **zapálenie vatry**/májusfaállítás és tábornút
- 04. 05. 2024 – **Pobožnosť pri soche sv. Floriána** (dobrovoľní hasiči)/
Megemlékezés a szt. Flórián szobornál (tűzoltók)
- 05. 05. 2024 – **Deň matiek** (ZMRS) /Anyák napja a Magyar szülői szöv.
- 12. 05. 2024 – **Koncert ku Dňu matiek (Matica slov.)**/Anyáknap koncert
- 26. 05. 2024 – **1. sv. prijímanie** / elsőáldozás
- 01. 06. 2024 – **oslava Dňa detí** / gyermeknap

- 16. 06. 2024 – **cyklotúra ku Dňu otcov (Matica slov.)** / apák napi biciklitúra
- 23. 06. 2024 – **Litánie pri soche sv. Huberta**/ litánia a szt. Hubertusznál
- 29. 06. 2024 – **Folklórny deň** / Csemadoknap
- 13. 07. 2024 – **Deň otvorených pivníc (Čerdavin)**/Nyitott pincék napja
- 27. 07. 2024 – **Obecný deň**/ Falunap
- 14. 09. 2024 – **Hody - hodová jedenástka s TJ**/ búcsú és tizenegyesrúgó-verseny
- 07. 12. 2024 – **Mikuláš pre deti** / Mikulás

Nagykér infó

IX. ÉVFOLYAM

1. szám/ÁPRILIS 2024

Nagykér lakosainak információs lapja

Tisztelt Olvasók!

Tisztelettel köszöntöm lapunk olvasóit, amelynek idei tavaszi száma a húsvéti ünnepek után jelenik meg, így lépten-nyomon tanúi vagyunk már a korai tavasz beköszönésének. Úgy tűnhet ezért, hogy még a természet is a mi felgyorsult életmódunkhoz igazodik és talán visszasírjuk azt az időt, amikor a folytonos rohanás helyett több időnk volt szórakozásra, barátokra, kikapcsolódásra...

Az év első negyedéve dotációs kérvények előkészítésével és leadásával telt:

2023-as évben 61,77% hulladékszelektálási arányt ért el, újra lehetőségünk nyílt megpályázni az Environmentális fondotációját, amelyben az előző években is sikeresek voltunk. Ez úton szeretném megköszönni minden lakosnak, aki aktívan hozzájárult a házi hulladék osztályozásához, mert ezzel is befolyásoljuk községünkben a változatlan szemétdíjat annak ellenére, hogy a környező falvakban ez évente rohamosan növekedik (összehasonlításra: szemétdíj nálunk: 20 euró, Berencs, Bánkeszi, Özdög 35 euró, Kolon 45 euró), így továbbra is a hulladékszelektálásra buzdítok mindenkit.

Tetőcsere a községi garázsok épületén

negyedszer pályáztunk a kultúrházfelújítási projektdokumentációkkal, ezenkívül támogatási kérvényt adtunk be az

A felsorolt adminisztrációs munkák mellett januárban sikerült lecserélnünk a Malom utcán az önkéntes tűzoltószertár tetejét; ablak- és garázsajtócsere-t hajtottunk végre a községi hivatal új épületén és eltávolítottuk a kőhíd melletti omladozó épületet. Az év elejétől folyamatosan dolgozunk a községi hivatal emeleti helyiségeinek befejezésén is, ugyanis itt már több, mint 25 éve befejezetlen építkezési állapotok uralkodnak. Mivel a hivatal új épületének tetején néhány helyen megrongálódott a zsindegy, a közeljövőben tetőcsere-t, ablak- és ajtócsere-t szeretnénk végrehajtani, valamint energiatakarékosági okokból

A defibrillátort a kultúrház homlokzatára szereltük fel

alapiskola B pavilonjának energiatakarékos felújítására és a kultúrpark pódiumának lefedésére. Sikeresen bírálta el pályázati kérvényünket Nyitra Megye Önkormányzata, amellyel a futballpálya szociális helyiségeinek hiányát kívánjuk megoldani és mivel községünk a

az épület homlokzatának szigetelését is tervezzük.

A Szt. János téren kevésnek bizonyultak a Packeta csomagátvételi boxok, így közös megegyezés alapján a vállalat új fiókokkal bővítette kínálatát és a közeljövőben a Slovak Parcel Service is csomag-boxokat telepít majd falunkba új szolgáltatásként.

Amennyiben újságunk következő száma ősszel jelenik meg, kihasználom az alkalmat, hogy meghívjak mindenkit az idei falunapra, amely 2024. július 27-én lesz megtartva és a Ščamba zenekar, Peter Šramek, Arti & Gifo retro show és a magyarországi DJ DOMINIQUE fognak szórakoztatni bennünket.

Az ismert közmondás szerint „szükségben ismered meg a barátaidat“, ezért a rohanó életmódunk mellett találjunk időt szomszédainkra, ismerőseinkre, mert sohasem tudhatjuk, mikor lesz szükségünk segítségükre.

Valaska Judit, polgármester

Nyílászárók cseréje a községházán

Karácsonyi akadémia

A 2023/2024-es tanév alapiskolánkon

A falunkban működő alapiskola és óvoda olyan hely, ahol folyamatosan arra törekednek, hogy minden, az iskola működésében részt vevő személy – legyen az diák, tanár vagy szülő – fontosnak és értékesnek érezze magát. Az iskola jövőképe nemcsak az, hogy a gyermekek számára lehetőséget teremtsen a tanulásra, hanem hogy olyan ösztönző környezetet biztosítson, ahol a gyermekek ki-

kozas szükségességét, valamint a tej és a tejtermékek fontosságát az egészségünk szempontjából. A hála napján hálánkat fejeztük ki mindazért a jóért, ami megadatott nekünk az életben. A víz világnapjáról az iskolában projektórával emlékeztünk meg. A tanulók aktívan részt vettek a vízvédelemmel és a környezettudatos magatartással kapcsolatos előadásokon, vetélkedőkön, projektekben

és tevékenységekben. Részt veszünk különböző jótékonyági rendezvényeken és önkéntes tevékenységekben, mint például a Fehér ceruza, a vakok és gyengénlátók megsegítésére, vagy a Zoknis október, amikor meleg zoknikat gyűjtöt-

lehetővé teszik a tanulók számára az elméleti ismeretek gyakorlatba ültetését, így jobban megértik a tananyagot és annak gyakorlati alkalmazását. Iskolánk rendszeresen szervez sioktatást. Ez lehetőséget nyújt az aktív életmód népszerűsítésére, új szabadidő sportolási lehetőséget és felejthetetlen élményeket nyújt a tanulóknak. Iskolánkban igyekszünk fenntartani a népi hagyományokat, amelyek kultúránk és örökségünk részét képezik. Október végén a helyi temetőben tett látogatással emlékezünk meg a mindenszentek napjáról, karácsony előtt pedig a karácsonyi akadémián mutatják be tehetségüket a tanulók. Az iskolai gyermekklubban a gyerekek október – az idősök hónapja, illetve húsvét alkalmából ajándékokkal és kulturális műsorral készültek. Egyik kedvenc hagyományunk a kiszehajtás, legkisebb tanulóink hagyományos népdalok kíséretében kísérték utolsó útjára a kiszehajtást a Nyitra folyóba. A tanév végéig még sok tevékenység vár ránk, többek között az elsősök beíratására és a nemzetközi gyermeknap megünneplésére, amelyet a nagykeri önkormányzattal együttműködve szervezünk. Július elején nyitja meg kapuit hagyományos nyári táborunk, a Letny kemp. Az iskolában zajló eseményekről részletesebb információkat a Facebookon és az iskola honlapján oszthatunk meg. Tevékenységeinken keresztül megmutatjuk, hogy az oktatás nemcsak a tankönyvekről és a leckékről szól, hanem a tapasztalatokról és a társadalmi szerepvállalásról is. Hiszünk abban, hogy csak együtt érhetjük el a legjobb eredményeket. Hiszünk, hogy diákjaink e tevékenységek révén nemcsak jobb tanulókká, de jobb emberré is válnak, akik pozitív hatást gyakorolnak a környezetükre és a társadalomra.

*Mgr. Kristián Kováč,
az alapiskola igazgatója*

Karnevál

bontakoztathatják természetes tehetségüket és érdeklődésüket. A 2023/2024-es tanévet 223 tanuló kezdte meg az iskolánkban, közülük 37 elsős. Hisszük, hogy az oktatás sokkal több, mint az ismeretek elsajátítása. A gyermekek kreativitásának és szociális készségeinek céltudatos fejlesztésére összpontosítunk. Megtanítjuk őket a sokszínűség tiszteletére, a kommunikációra és a csapatmunkára. Hiszünk, hogy az együttműködés a siker kulcsa. Ezért támogatjuk a családot, az iskola és a közösség közötti együttműködés lehetőségeit. Büszkék vagyunk az iskolai és tanórán kívüli rendezvényeinkre, amelyek lehetőséget nyújtanak tanulóinknak arra, hogy ne csak tanulmányi, hanem személyes és társadalmi szempontból is fejlődjenek. Minden évben számos változatos és érdekes tevékenység zajlik iskolánkban. A jelenlegi 2023/24-es tanévben is nagy lelkesedéssel emlékezünk meg a jelentős napokról. Ez egy lehetőség arra, hogy megemlékezzünk olyan jelentős eseményekről, személyiségekről vagy témákról, amelyek globális hatással bírnak. A nyelvek európai napját lehetőségnek tekintettük arra, hogy versenyekkel ünnepeljük és népszerűsítsük az európai nyelvi és kulturális sokszínűséget. A tej világnapján pedig a mezőgazdasági ágazat támogatására fektettük a hangsúlyt – a közösen elfogyasztott tejes tiszórái mellett a tanórákon megvitatottuk az egészséges táplál-

tünk a hajléktalanoknak, a Karácsonyi posta, vagy a Mennyi szeretet fér egy dobozba kezdeményezés az nyugdíjasotthonban élők támogatására, vagy a Missziós sütemény, amelynek bevételét a kongói árvák megsegítésére fordítottuk. Ezek az akciók megtanítják diákjainkat az empátiára, a szolidaritásra és a másokon való segítség fontosságára. A tanulók különböző versenyeken és olimpiákon vehetnek részt, amelyek keretében megmutathatják és fejleszthetik képességeiket, ennek köszönhetően nemcsak az iskolában, hanem a későbbi életükben is sikereket érhetnek el. Tanulóinknak lehetőségük van érdeklődési körüknek megfelelően 16 körhöz csatlakozni. Ezenkívül együttműködünk a Tralaskola művészeti iskolával. A tanulóknak lehetőségük van arra, hogy felfedezzék művészi képességeiket, és fejlesszék azokat a zene és a művészet terén. Ezek a tanórán kívüli tevékenységek hozzájárulnak tanulóink általános fejlődéséhez. A tantárgyi kirándulások szintén fontos részét képezik az oktatásnak, mivel

Andersen estéje

„Mindent, amit az óvodában teszünk, a gyermekekért, az ő elégedettségükért, boldogságukért, örömükért és sokoldalú fejlődésükért tesszük”

A Méhecskék csoportja - a Szívecskés óvoda projekt

Ez a mottója a nagykéri óvodának, amely az alapiskolához tartozik, és Bc. Andrea Lörincová, az óvoda képviselőjének, vezetése alatt áll.

A környezeti nevelést és közlekedési nevelést középpontba állító, „Játszunk és növekedünk” elnevezésű iskolai oktatási program alapján dolgozunk, ennek szellemében nevelünk és oktatsunk minden gyermeket kognitív, pszichomotoros és szociális-érzelmi szempontból.

A „Kis természettudósok a természet nyomában” projekt céljai a környezeti érzékenység fejlesztése: a gyermekek ösztönzése a természet szépségének érzékelésére, a hozzá való viszonyuk alakítása, a környezet

védelmével kapcsolatos helyes szokások és attitűdök kialakítása, a környezethez és a természethez való pozitív viszony kialakítása. Novemberben részt vettünk a „Vigyél ki – Take me out” projektben, amely ötvözi a szabadterei oktatással kapcsolatos legújabb tanítási megközelítéseket. A szabadterei tanulás és játék számos előnnyel jár minden gyermek számára. A kisgyermekkorban a

gyakorlati tevékenységek és az élményalapú tanulás kulcsfontosságú felelősséggel bír a gyermekek jóléte szempontjából, és ez a projekt segíti őket ennek elérésében. A gyerekek a játékon keresztül élvezik a szabadterei tevékenységeket, a felfedezést, kísérletezést, vizsgálódást és a természetismeretet. Folytatjuk a „Biztonságosan az utakon” c. közlekedésnevelési projektet is. 2016-ban sikeresen szerepeltünk a Volkswagen Slovakia Alapítvány projektjében, melynek keretében óvodánk anyagi támogatásban részesült. Ebből az összegből és közszégi támogatásból közlekedési pályát építettünk, közlekedési eszközöket és oktatási segédeszközöket vásároltunk. A „Biztonságosan az utakon” projekt célja a közlekedés alapvető szabályainak és elveinek megismerése, valamint a közlekedési helyzetekben gyalogosként, kerékpárosként és utasként való viselkedés alapelveinek elsajátítása. A pályán végzett oktatáson keresztül a gyerekek a

gyakorlatban is kamatoztatják a közlekedés terén szerzett tapasztalataikat, ami hozzájárulhat a gyermekek által okozott közlekedési balesetek számának csökkentéséhez. Májusban egy beszélgetést tervezünk rendőrökkel, akik majd a közlekedési pályán játékos módon ismertetik meg a gyerekekkel a közlekedési szabályokat.

Az óvodánkban „Szívecskés óvoda” elnevezésű élménypedagógiai képzés is zajlott a Nyitrai kerület pedagógusai számára, amely a toleranciára, multikulturalitásra és mások segítségére való nevelésre irányult. Februártól már alkalmazzuk is a módszert, amely gyermekeink mentális egészségére irányul.

Az egész tanév során közelebb hozzuk a gyermekeket a fontos napokhoz. Novemberben a nagymamák és nagyapák előtt is tisztelegtünk, és a kultúrházban egy szép programmal örvendeztettük meg minden nagyszülő szívét. Az alma és a tej világnapján különféle foglalkozásokkal hívtuk fel a gyerekek figyelmét a helyes életmódra. Ugyanakkor folytatjuk a „Zöld-ségörület” projektet, és elköteleztük magunkat a gyermekekkel szembeni elhízás elleni küzdelemben. Az iskolába készülő gyerekek a projektnek köszönhetően munka- és higiéniai szokásokat, motorikus készségeket, de mindenekelőtt helyes életmódot fejlesztenek ki. A kultúrházban karácsonyi vásárral egybekötött ünnepséget szerveztünk, ahol a gyerekek gyönyörű karácsonyi műsort adtak elő, a szülők pedig karácsonyi termékeiket árulták. A befolyt összeget az óvoda udvarára szánt játékelemek vásárlására fordítjuk. A farsang, a víz napja, a Föld napja alkalmával

Katicabogár csoport - Karnevál

a pedagógusok különböző oktatási tevékenységeket végeznek a gyerekekkel, játékokat az osztályterekben és az iskolaudvaron is. Részt veszünk különböző rajzpályázatokon a Világűr a gyerekek szemével, Családom, Könyvmoly témákban, melyeken gyerekek a pedagógusok segítségével sikeresen képviselték óvodánkat. Ennek az óvodának a pedagógusai számára a gyerekek a legfontosabbak, ezért minden nap különböző aktivitásokkal, élményalapú tanulással, számukra vonzó és felfedezetlen módszerekkel próbálják őket közelebb hozni mindahhoz, ami formálja és megtanítja őket arra, hogy később az életben is sikeresek legyenek. Ahogy a mondás tartja: „Mindent, amit igazán tudnom kell, az óvodában tanultam”. A gyerekek a jövőnk, ezért megteszünk mindent, hogy segítsük őket a sikerben, és szívesen emlékezzenek vissza ezekre a velünk töltött évekre.

Bc. Andrea Lörincová

A Kynderko Polgári Társulás továbbra is aktív, mozgásra és művészetre ösztönzi a gyerekeket és a szülőket

A Kynderko Polgári Társulás már évek óta működik közösségünkben. Az egyesület társalapítója, Zita Baláziová folyamatosan igyekszik felélénkíteni és erősíteni a falu közösségi életét, hogy a gyermekes családok találkozzanak egymással, kapcsolatokat építsenek ki és támogassák egymást a különböző tevékenységekben. Úgy véli, hogy az olyan rendezvények, mint a Ringató és a Szaladgáló hozzájárulhatnak ahhoz, hogy a Kynderko társulásnál támogató környezet jöjjön létre, ahol mindenki egy aktív és élettel teli közösség részének érezheti magát.

Ringató

A nagykeri Ringató: egy projekt, amely a zene által hozza egymáshoz közelebb a családokat

A nagykeri Ringató egy projekt gyerekeknek hat hónapos kortól egészen iskolakezdésig, amelynek keretében a gyerekek családiás környezetben tanulnak és énekelnek magyar mondókákat és dalokat. „Ebben a tevékenységben gyakran mindkét szülő részt vesz a gyermekkel, együtt táncolnak, énekelnek vagy hangszeren játszanak, természetesen a tapasztalt és tehetséges oktató, Varga Hajnalka felügyelete alatt” – mondja Zita Baláziová. Elmondása szerint a Ringató célja, hogy a családoknak a zene és az

minden kedden 10.30-órai kezdettel vehetnek részt a programon csemetéikkel. A magyar nyelvtudás nem feltétel. „A Ringatóra úgy gondolok, mint egy magyar nyelvtanfolyamra. Azoknak, akik nem ismerik a nyelvet, ez egy remek lehetőség, hogy ilyen játékos formában megtanulják. Még ha a gyerekek nem is tudnak beszélni, a ritmus és a zene segít nekik a nyelv elsajátításában” – teszi hozzá a Kynderko társalapítója.

Szaladgáló: mozgásprogram a családnak

A Szaladgáló a Kynderko PT másik ösztönző tevékenysége. Ez egy olyan projekt,

első mozgás- és sportolási szokásokat, amelyek segítik őt abban, hogy aktív és egészséges életet élhessen” – mondja Ing. Marian Batyka, a program ötletgazdája. Szerinte a szülő jelenléte érzelmi támaszt is jelent a gyermek számára, és segít abban, hogy pozitív viszonyt alakítson ki a mozgással, mint olyannal. A Szaladgáló elsősorban a mozgásról szól, és arról, hogyan lehet azt szórakoztató módon beépíteni a gyerekek életébe. Marian Batyka mindig egy ismert mese motívumát használja fel ehhez. Ez teszi az órákat olyan szórakoztatóvá és érdekessé a gyerekek számára. És milyen egyéb előnyei vannak még a Szaladgáló-nak? Lehetőséget nyújt a szocializálódásra, a sokoldalú mozgásra, az önállóságra, az új élményekre és kihívásokra, a gyermek belső motivációjának fejlesztésére, az önbizalomépítésre és még sorolhatnánk. Ha szeretne csatlakozni a projekthez, kövesse az Utekáčík/ Szaladgáló elnevezésű Facebook-csoportot, ahol a tervezett órákról osztanak meg információkat. Az órák jelenleg kéthetente zajlanak az iskola tornatermében. A program részeként a Kynderko tagjai farsangi Szaladgálót is szerveztek, amely nagy sikert aratott. A közeljövőben egy gyermeknapit terveznek az önkormányzattal, az iskolával és a falu más szervezeteivel együttműködve.

Szaladgáló

éneklés élményét és örömet nyújtsa, így támogatva nemcsak a gyermekek zenei, hanem általános nevelését is. A programban emellett hangszeres játékok és különböző tematikus tevékenységek is szerepelnek az év folyamán. A Ringató heti rendszerességgel működik a Kynderko társulásnál, a gyermekes szülők

amelynek keretében a szülők és a 4 és 8 év közötti gyermekek együtt mozoghatnak. És miért éppen a szülővel? „Ebben a korban a legtöbb gyermeknél egy életre szóló kapcsolat alakul ki a mozgással és a sporttal. A szülő, azzal, hogy aktív életet él, gyermeke első sportolói példaképévé válik, és segít neki elsajátítani az

E két tevékenységen kívül a Kynderko időszakosan a hét többi napján is nyitva tart. A játszószoobát rendelkezésre bocsátó önkéntesek – többnyire anyukák – hajlandósága nem csökkent, és azt ajánlják az érdeklődőknek, hogy kövessék a Kynderko FB-oldalát.

Az „Egészséges hát” néven ismert aktivitás népszerű a nagykériek körében

A lakosság nagy része manapság hátfájástól szenved. Az irodában a számítógép előtt való ülés vagy az autó volánja mögött eltöltött hosszú órák csak néhány a sok tényező közül, amelyek előidéztek ezt az egészségügyi problémát. Beata Szárazová kezdeményezésének köszönhetően Nagykéren lehetőség nyílt arra, hogy megelőzzük ezeket a fájdalmakat és rendszeres testmozgással és aktív életmóddal megerősítsük a hátizmokat. Mint az ötlet kezdeményezője elmondta, az „Egészséges hát” elnevezésű tevékenység két évvel ezelőtt jött létre, amikor

ő maga is gerincproblémákkal küzdött. „Az ötlet az volt, hogy a saját testsúlyunkkal erősítsük az izmokat, mivel mindannyian többnyire ülő életmódot folytatunk, ezért fáj a hátunk. Ezenkívül szerettem volna egy kicsit változatosabbá tenni a falu életét, népszerűsíteni a kultúrát és a sportot” – mondja Beata Szárazová.

Ezért kezdett el tornákat szervezni nők számára, amelyek célja a merev gerinc ellazítása és a hátfájás megszüntetése, mindezt egy tapasztalt sportedző, Mgr. Rasti Godálová felügyelete alatt. Először az anyukák kezdtek el tornázni, akik a gyerekeiket is elhozták magukkal, később pedig az idősebb nők is csatlakoztak, nekik egyszerűbb a gyakorlatsoruk.

Ennek alapján két csoport jött létre – minden hétfőn 17.00 órákor az idősebbek, 18.00 órákor pedig a fiatalabb korosztály tornázik. Az edzéseket jelképes 3 eurós belépőből finanszírozzák, az edző útiköltségét pedig Beata Szárazová ingatlanügynöksége szponzorálja. Ő maga azt mondja, hogy ha többen tornáznának, akkor az edzés is olcsóbb lenne. Mindazonáltal örül, hogy az „Egészséges hát” érdeklődőkre talált. „Mindenkit arra buzdítunk, hogy hétfőnként jöjjen el tornázni, csak hozzon magával egy tornaszőnyeget, innivalót és jó kedvet”. A tavalyi szezon végén egy kis összejövetelt rendeztek, jelenleg pedig egész napos sportnapot szerveznek Pöstyénben. Ezúton is szeretettel meghívják az

érdeklődőket egy sportos hangulatban eltöltött napra. Lesz nordic-walking, séta és hajókirándulás. Egy hasonló napot terveznek a jövő évben is. A nagykéri edzők résztvevői az egészség és a jó közérzet mellett május 12-én egy érdekes kulturális programra is számíthatnak. Meglepetésként és tiszteletadásként minden édesanyának, köztük azoknak is, akik rendszeresen részt vesznek az edzéseken, a szervezők az önkormányzattal együttműködve anyák napja alkalmából a Ludo Kuruc band koncertjével készülnek, amely Karol Duchoň legendás slágereit fogja előadni. Jegyeket a községi hivatalban vagy Beata Szárazovánál lehet vásárolni, a belépő ára 10 €. A koncertre természetesen az urakat is szeretettel várják. És hogy az apákat se hagyják ki, júniusban apák napja alkalmából érdekes sporttevékenységekkel várják őket. „Van egy gyönyörű kerékpárútunk, szeretnénk kihasználni, piknikezni fogunk a kis kultúrházban, ahol június 16-án rossz idő esetén is van lehetőség a program megtartására, illetve szociális helyiségek is a rendelkezésre állnak. Bízom benne, hogy egy kellemes családi délutánt fogunk együtt eltölteni” – teszi hozzá végezetül Beata Szárazová. -R-

Nagykéren heti két alkalommal is zumbázhat

A zumba már évekkel ezelőtt számos rajongót szerzett magának különböző kontinenseken, és egy éve már Nagykéren is lehet gyakorolni. Katarína Miškovičová, aki korábban Komjátra járt zumbázni, állt elő azzal az ötlettel, hogy ezt a táncos fitnessprogramot elhozza a faluba, mivel edzője távozása után hiányzott neki a mozgás és a tánc. Megkereste ezért Juraj Okoši edzőt, aki jelenleg hetente kétszer tart zumbát a faluban. Hogyan néz ki egy zumbaóra? „Ez egy táncos fitnessóra, ahol én mint oktató az egész órán ideje alatt végzem a gyakorlatokat” – mondja Juraj Okoši (fotón) okleveles zumbaedző.

„Bemelegítéssel kezdünk, majd következnek a különböző dalokra koreografált táncok, a végén pedig nyújtunk. Ez az óra alapstruktúrája.” Azt is elárulta, hogy az óra 80 százalékát latin ritmusok teszik ki, például salsa, reggaeton, cumbia, merengue, bachata, egyszóval minden, ami a latin-amerikai táncokkal kapcsolatos. A többi rádiósláger egy kis egzotikummal. A zumba tehát egy olyan mozgásformát kínál, amely nemcsak a testnek, hanem a léleknek is jót tesz. Sokszor remek, felszabadult a hangulat és az óráknak nagyon jó energiájuk van, ezért még az idősebb korosztálynak is megfelel. De kinek is való valójában a zumba?

„A zumba-fitnessprogram 12 éves kor felettieknek szól. Ez nem csak egy táncóra, hanem egy fitnessóra is, így van-

nak benne aerobik elemek, erősítő gyakorlatok, különböző guggolások, kitörések, ugrások... Ráadásul a koreográfiák hosszú ideig változatlanok maradnak, így a résztvevőknek lehetőségük van arra, hogy elsajátítsák a táncok ritmusát, megtanulják a tánclépéseket, megértsék a technikát és fejlődjenek” – magyarázza az edző. Mit tanácsol a kezdőknek? Szerinte, aki zumbázni szeretne, annak legalább az alap ritmikát ismernie kéne? „Nem feltétlenül, mert a koreográfiák ismétlődnek, és mindegyik négy alapegységből áll, amelyek rendszeresen változnak.

Amikor valaki először érkezik az órára, lehet kicsit össze van zavarodva, de a harmadik alkalommal már viszonylag jól megy a koreográfia”. Zumbára tehát bárki jöhet, attól függetlenül, hogy táncolt vagy edzett már-e korábban vagy sem. „A zumba bárki számára ideális, aki szeret táncolni és szereti a latin ritmusokat” – teszi hozzá végezetül Juraj Okoši. És hogy mikor lehet zumbázni Nagykéren? Jelenleg hétfőnként a kultúrházban, szerdánként pedig az alapiskola tornatermében. Az edzés díja szimbolikus 3,50 €/alkalom. A zumba aktív mozgásforma és szórakozás, melynek során kicsit megfeledezhet a mindennapi stresszről és gondokról. Mindenképpen próbálja ki!

A lovasok közössége falunkban (I. rész)

ESPERANZA

Lófajta: angol telivér
Színe: pej Kora: 9 év

CHARLIE

Lófajta: angol telivér
Színe: pej Kora: 10 év
Hasznosítása: hobbi
Szakág: szabadidős
Istálló: otthoni tartás

A lovak gazdája:
Száráz Benedek

GENUINE RANGER

Lófajta: keresztezett
Színe: szürke
Kora: 20 év

MATAKAN

Lófajta: angol telivér Színe: pej Kora: 10 év

ELIZABETH MAY AURORA

Lófajta: keresztezett Színe: pej Kora: 2 év

Hasznosításuk: hobbi
Szakág: szabadidős
Istálló: otthoni tartás

A lovak gazdája:
Dojcsán László

LA POME DE LA ROSE

Lófajta: angol telivér
Színe: pej
Kora: 4 év

SHELLBY

Lófajta: angol telivér
Színe: pej
Kora: 2 év

Istálló: Linek Racing versenyistálló

RIVAL LOVE

Lófajta: angol telivér
Színe: pej
Kora: 8 év

Istálló: otthoni tartás

Mindhárom galopp versenylő.
A lovak gazdája: Peternay Maros

A lovak tetszetős és egyben becsvágó állatok, hatalmas erővel, tiszta lélekkel és az emberrel szembeni mérhetetlen bizalommal. Az emberre nyugtatólag hatnak. Községünkben régi gyakorlat a lótar-tás. Míg régebben főleg nehéz munkákra használták ki őket, addig manapság inkább a kikapcsolódásra. De még egy ilyen modern ló-tartási indok sem keltheti bennünk azt a benyomást, hogy ez csak valami móka. Ellenkezőleg! Az állatokról 24/7 gondoskodni kell, a lovaknak kifutó, mindig elegendő víz, istálló, ill. menedékhely kell. De ami minden igényt felülmúl, az az odaadás és az állat iránti nagy szeretet gazdijától. Nagykéren majdnem egy tucatnyi lovas él – röviden jellemezzük imádott állataikat!

Összeállította: Barusz Melinda

SAMIRA

Lófajta: arab telivér
Színe: szürke
Kora: 10

Hasznosítása: sport/hobbi
Szakág: díjugratás
Istálló: El Zorro

lovas klub Berencs

A ló gazdája: Ágh Laura

Az Öregfiúk aktívan részt vesznek a község sportéletében

Nagy múlttal és a futball iránti összetéveszthetetlen szenvedéllyel képviselteti magát Nagyker községben az Öregfiúk néven ismert csoport. Ezek a sportrajongók a szervezett sport kezdetei óta aktívak falunkban, melynek kezdetei egészen a múlt század 50-es éveire nyúlnak vissza. Aktívan részt vesznek a falu lakosainak sport- és szabadidős tevékenységeinek megfelelő működésében. Az Öregfiúk elnöke, Ing. Daniel Kúth (a képen az alsó sorban, jobbról a nyolcadik) szerint minden generáció új elképzeléseket hoz a szervezetbe, ami lehetővé teszi számukra a folyamatos előrelépést. Egy rövid interjúban mesélt nekünk működésükről, de jövőbeli terveikről is.

• Az Öregfiúk Nagyker község szerves részét képezik. Milyen tevékenységekkel próbálják bevonni magukat a közösségi életbe?

- Az Öregfiúk szervezet az év folyamán több regionális, és évente egyszer nemzetközi futballtalálkozót is szervez. A sport mellett különböző jótékonyági rendezvényeken is részt veszünk. A közelmúltbeli tevékenységek közül kiemelném a jogi forma létrehozását és a sportlétesítmények bővítésének folyamatos szorgalmazását falunkban. A társadalom egyik fő problémájának tekintjük az aktív sportolók számának csökkenését és a sportolási lehetőségek hiányát, különösen a fiatalok számára, akik nem aktívak egy sportszervezetben sem.

• Milyen gyakran és milyen alkalmakkor találkoznak?

- Viszonylag gyakran találkozunk, minden csütörtökön és vasárnap mérkőzéseket játszunk egymás ellen a komjáti alapiskola műfüves pályáján. Ezen kívül az áprilistól novemberig tartó szezonban a szomszédos településekkel – Komját, Bán, Besenyőfal, Szímő stb. – is szervezünk meccseket, amelyeket általában hétfőgén játszunk. Hagyományosak a búcsú alkal-

mából szervezett mérkőzések a komjáti Öregfiúkkal Komjátban és nálunk is, Nagykeren. Hosszú, generációk óta ápolott hagyománya van a magyarországi testvérfaluvall, Csengőddel tartott mérkőzésnek és baráti találkozónak. Minden évben vagy mi utazunk Magyarországra, vagy ők utaznak hozzánk. Ezeknek a mérkőzéseknek óriási hozzáadott értéke van a közösségeink közötti kapcsolatok ápolása szempontjából.

• A labdarúgás még mindig népszerű sportág, van-e érdeklődés iránta az Önök szervezetében? Hány tagjuk van?

- Aktív tagjaink száma jelenleg 30-40 fő körül van. Azonban nagyon szívesen fogadjuk az új tagokat, akiket érdekel a rendszeres szabadidősport és eltöltenének néhány órát egy jó társaságban. Egyesületünk és közösségünk valóban nemzetiségi és korosztályi megkülönböztetés nélkül működik, az egyetlen összekötő kapocs a labdarúgás szeretete.

• A tavasz beköszöntével bizonyára érdekes eseményeket terveznek. Mire számíthatunk a közeljövőben?

- Jelenleg a környező településekkel szervezünk mérkőzéseket a tavaszi szezonra. A sporttevékenységek mellett szeretnénk bekapcsolódni a falu elhanyagolt sportpályáinak felújításába is. Ezért polgári társulásként kérvényeztük az önkormányzatnál az alapiskola melletti régi pálya bérbeadását, jelképes bérleti díj ellenében. Célunk ez irányban természetesen az önkormányzattal együttműködve az öntözés és a mesterséges világítás kiépítése. Ez megfelelő újraindítása lehet ennek az évek óta elhanyagolt focipályának. Ennek köszönhetően a komjáti műfüves pálya helyett lehetőségünk lenne rendszeresen sportolni itthon, a szülőfalunkban, és ki tudja, talán a szélesebb sportközönség is használná.

-R-

Nagyker infó..., Nagyker lakosainak információs lapja, megjelenik kétszer évente,

engedélyezte a SZK Kulturális Minisztériuma, EV 5450/16, ISSN 2585-7134,

Pozsony, kiadja: Nagyker község, Nám. sv. Jána 1, 941 07 Velký Kýr, IČO: 00309109

telefon elérhetőség: +421 915 200 801, e-mail: starostka@velkykyr.sk.

Szerkesztőség: Ing. Judita Valašková, polgármester - szerkesztőségi tanácselnök.

Mgr. Alena JAŠŠOVÁ, újságíró – szakmai és mediális tanácsadó, valamint a lap összeállításának szakmai felügyelete.

Grafika: Peter Orbán - Zoxó Press. IX. évfolyam, 1. szám/április 2024.

A következő szám 2024 októberében jelenik meg. Megjelenik 1000 példányban. Ingyenes.

Viete, ako poskytnúť prvú pomoc pri zastavení srdca?

Ak je prvá pomoc poskytnutá včas a správne, dokáže zachrániť nejednu ľudskú život. Ak postihnutý nereaguje a nedýcha, pravdepodobne ide o zástavu srdca. Najskôr však treba urýchlene zavolať prvú pomoc na číslo 155 a potom začať s oživovaním. Ako oživovať dospelého? Postihnutého položte na chrbát na tvrdú podložku, nahmatajte miesto na hrudníku, uprostred hrudnej kosti, a stlačajte hrudník v tempe 100 – 120 stlačení za minútu 30-krát, do hĺbky 1/3 hrudníka (5 – 6 cm). Toto robte s kombináciou s dýchaním z úst do úst v pomere 30: 2, teda 30 stlačení ku 2 vdychom, a čakajte na príchod záchranky. Oživujte dovedy, dokým nepríde sanitka, a po príchode záchranára sa riadte jeho pokynmi.

PRVÁ POMOC PRI ZASTAVENÍ SRDCA

PRVÁ POMOC

Ako oživovať dospelého?

Kedy sa človeku zastavilo srdce?

Nereaguje na vás

Nedýcha

Čo urobiť pri zástave srdca?

Zavolajte na číslo **155** a začnite oživovať!

100-120 min.
5 až 6 cm

Hrudník stlačajte 100 – 120 za minútu **30- krát** do hĺbky 5 – 6 cm

2 krát vdýchnut

Vdýchnite **2- krát** za sebou a pokračujte 30 krát v stláčaní hrudníka

Čakajte na príchod záchranky

1. Oživujte dovedy, pokiaľ nepríde sanitka.
2. Po príchode záchranára sa riadte jeho pokynmi.

SLOVENSKÝ PACIENT

Odborná spolupráca: MUDr. Adriana Šimková, PhD.

Tudja, hogyan kell elsősegélyt nyújtani szívmegállás esetén?

Az időben és megfelelő módon nyújtott elsősegély sok ember életét mentheti meg. Ha a sérült nem reagál és nem lélegzik, valószínűleg megállt a szíve. Az első teendő az, hogy az életmentő személy sürgősen mentőt hívjon a 155-ös telefonszámon, majd kezdje meg az újraélesztést. Hogyan kell újraéleszteni egy felnőttet? Fektesse a sérültet a hátára egy kemény felületre, tapintsuk ki a mellkas területén a szegycsont közepét, és nyomjuk le a mellkast 100-120 percenkénti kompresszióval 30-szor, 5-6 cm mélyen. Ezt szájon át történő lélegeztetéssel kombináljuk 30:2 arányban, azaz 30 kompresszió és 2 befúvásos lélegeztetés. Az újraélesztést a mentő kikerkezéséig folytassuk, majd kövessük a mentős utasításait.

Štatistika za rok – 2023 – községi statisztika

Obyvatelia s trvalým pobytom k 31. 12. 2023

Állandó lakhelyű lakosok száma.....	2971
mužov / férfiak	1485
žien / nők	1486
deti do 15 rokov / gyerekek 15 éves korig	442
dospelí nad 60 rokov / felnőttek 60 év felett	787
Obyvatelia s prechodným pobytom:	
Átmeneti lakhelyű lakosok száma	74
Počet úmrtí / Elhalálozások:	
mužov / férfiak	13
žien / nők	17
Narodení / Születések:	
chlapcov / fiúk.....	8

dievčat / leányok	6
Uzavretie manželstva / Házasságkötések száma	17
Najstarší obyvateľ našej obce / Községünk legidősebb lakosai:	
muž - rok narodenia / férfi – született: 1929	94-ročný/éves
žena - rok narodenia / nő – született: 1930.....	93-ročná/éves
Počet nových domov / új házak száma.....	7
Počet iných nových stavieb (napr. garáže)	
új építmények száma	13
Počet vydaných stavebných povolení	
kiadott építkezési engedély	24
Počet vydaných kolaudačných rozhodnutí	
kiadott lakhatási engedély.....	9